

Bladluizen in aardappel

↓ gevleugeld ↓	↓ ongevleugeld ↓		
		Aardappeltopluis (<i>Macrosiphum euphorbiae</i>)	<p>Herkenning*</p> <ul style="list-style-type: none"> Lengte is 2,5 – 4 mm Kleur is geel-groen tot dofroze Donkergroene lengtestreep over achterlijf Sprietten langer dan het lichaam Lange siphonen*, lichtgroen met donkere top <p>Biologie / gedrag</p> <p>Aardappeltopluis komt in mei-juni in het gewas gevlogen. Vermenigvuldiging kan bij warm weer zeer snel gaan. Kolonies zitten vooral op bloemen en toppen van planten (naam!). Aantasting, vooral in juli-augustus, kan ernstige bladschade en verliezen tot gevolg hebben</p>
		Zwarte vuilboomluis (<i>Aphis frangulae</i>)	<p>Herkenning</p> <ul style="list-style-type: none"> Lengte is 1,2 – 2,1 mm Kleur is donkergroen met zwart/bruin kop en borststuk, ongevleugelde luizen geelgroen Achterlijf met bruine vlekken op zijkant Sprietten korter dan het lichaam Korte siphonen*, geheel donker tot zwart <p>Biologie / gedrag</p> <p>Overwintert als ei op vuilboom, vliegt in juni-juli naar aardappelvelden. Na enkele snelle generaties verdwijnen ze in september weer naar vuilboom. Zit vaak onderin het gewas, en laat zich niet gemakkelijk van de plant afschudden. Maakt haarden (valplekken). Weinig gevoelig voor pyrethroiden, het sparen van de natuurlijke vijanden is daarom heel belangrijk.</p>
		Wegedoornluis (<i>Aphis nasturtii</i>)	<p>Herkenning</p> <ul style="list-style-type: none"> Lengte is 1,2 – 2,1 mm Lijkt zeer sterk op vuilboomluis, maar achterlijf is lichter geelgroen, en de korte siphonen* zijn licht van kleur met een donker topje <p>Biologie / gedrag</p> <p>Overwintert als ei op wegedoorn, vliegt in juni naar aardappelvelden. Na enkele generaties verdwijnen ze in september weer naar wegedoorn. De schade lijkt sterk op die van de perzikluis, en kan bij zware aantasting aanzienlijk zijn.</p>
		Groene perzikluis (<i>Myzus persicae</i>)	<p>Herkenning</p> <ul style="list-style-type: none"> Variabele soort met veel kleurvormen! Lengte 1,3 – 2,5 mm Gevleugelden met zwartbruine kop en borst, en geel-groen lijf met een bruine vlek. Ongevleugelden geel-groen tot groen, soms roze. Siphonen* vrij lang, dezelfde kleur als achterlijf, met donkere top, Sprietten even lang als het lichaam <p>Biologie / gedrag</p> <p>Overwintert op (<i>Prunus</i>) kersensoorten, rond half mei zijn de voorjaarsvluchten naar een lange reeks waardplanten, waaronder ook aardappelvelden. In zachte winters overleeft de soort ook op kruiden in bermen e.d. De groene perzikluis is een zeer efficiënte overbrenger van veel verschillende virusziekten, ook in aardappel.</p>

Natuurlijke vijanden van bladluizen

De belangrijkste vijanden

↓ volwassen insect ↓ ↓ larve (grootste rover!) ↓

Lieveheersbeestjes

Zweefvliegen

Gaasvliegen

Sluipwespen

Herkenning	Biologie / gedrag
Kevers rood-zwart of geel-zwart, er zijn veel soorten. Larven blauwgrijs met gele of oranje vlekken en korte, stijve pootjes	Zowel kevers als larven zijn grote bladluis-vreters. Meestal 1 generatie per jaar. Kevers overwinteren achter schors, tussen takken en dood blad.
Zweefvliegen vaak geel-zwart of oranje-zwart gevlekt of gestreept. Kunnen stilstaan in de lucht. Larven zonder pootjes, beetje doorzichtig, met een spitse kop	Alleen de larven vreten (veel) luizen. Meestal 1 generatie per jaar. Zweefvliegen worden aangelokt door bloemen in randen, slootkanten en bermen.
Gaasvliegen meestal groen met fijn-geaderde vleugels. Larven geel of bruin, langgerekt, met grote weerhaken als kaken	Alleen de larven vreten (veel) luizen. Meestal in kleine aantallen aanwezig. Gaasvliegen overwinteren tussen gras, stro of bladeren.
Er zijn veel, meestal kleine, zwarte soorten sluipwespen. Geparasiteerde luizen (waarin de sluipwesp opgroeit) worden bolrond en lichter van kleur, zogenaamde "mummies"	De sluipwesp legt een ei in de bladluis. Vaak veel generaties per jaar, waardoor de wespen enorm veel luizen kunnen doden. Ze worden aangelokt door bloemen.

Andere rovers die ook veel bladluizen kunnen opruimen

↓ spinnen veel soorten, talrijk	↓ galmuglarve soms talrijk
	
↓ loopkevers veel in randen	↓ roofwantsen gelokt door bloemen
	
↓ oorwormen schuilplaatsen nodig	↓ luis door schimmelgedood (epidemieën)
	